

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către condamnatul Ciorici Maxim, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Ciorici Maxim xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în or. xxxxx, str. xxxxx, ap. xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.11.2018 – 28.02.2019;

Instanța de apel: 20.03.2019– 29.05.2019;

Instanța de recurs ordinar: 16.08.2019– 28.11.2019;

Instanța de recurs în anulare: 09.03.2020 – 20.10.2020.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Drochia (sediul Rîșcani) din 28 februarie 2019, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Ciorici Maxim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

În baza art. 90 alin. (1) Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite lui Ciorici Maxim, pentru o perioadă de probațiune de 4 (patru) ani, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

Acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul legal al părții vătămate al Serviciului de Protecție și Pază de Stat al Republicii Moldova, Bobu Ghenadie, a fost admisă integral.

A fost încasat din contul lui Ciorici Maxim în beneficiul Serviciului de Protecție și Pază de Stat suma de 488 000 lei, cu titlu de prejudiciu material

pentru deteriorarea automobilului de model „Volkswagen Touareg”, cu numărul de identificare WVGZZZ7PZBD039605.

Solicitarea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 6 218,38 lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Ciorici Maxim, fiind posesor al permisului de conducere pentru mijlocul de transport de categoria „B” și „C”, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și conștientizând caracterul social-periculos al acțiunilor de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate și consecințele care pot surveni, la 29 aprilie 2018, aproximativ ora 02:40, nefiind în misiune de serviciu, conducând automobilul de model „Volkswagen Touareg”, care aparține Serviciului de Protecție și Pază de Stat, cu n/î xxxxx și având în calitate de pasageri pe cet. Oprea Visarion, a.n. xxxxx, angajat al IGP MAI, precum și pe Munteanu Alexandr, a.n. xxxxx, Oprea Viorel, a.n. xxxxx și Deordița Iurie, a.n. xxxxx, toți fiind angajați ai Serviciului de Protecție și Pază de Stat, deplasându-se pe traseul auto M-5 pe direcția mișcării spre r-nul Edineț, la km 124-400 m, a manifestat o atitudine neglijentă față de: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, diminuată datorită faptului că se afla în stare de ebrietate alcoolică; dexteritatea de conducere a mijlocului de transport, care i-ar permite să prevadă situații periculoase datorată de faptul conducerii mijlocului de transport pe timp de noapte în stare de ebrietate alcoolică; de starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; de situația rutieră, manifestată prin deplasarea în condiții de noapte și pericolozitatea porțiunii de traseu, pe care se aflau mijloace de transport cu girofarurile aprinse, nu a conținut mișcarea unității de transport conduse, nu a redus viteza sau chiar oprit autovehiculul având în limita vizibilității obstacol, fapt în urma căruia s-a tamponat frontal în partea laterală stângă cu camionul de model „Mercedes”, cu n/î xxxxx, care în acel timp era parcat pe partea carosabilă și era manipulat de către șoferul Pântea Oleg în scopul tractării unei unități de transport deteriorate în urma unui alt accident de circulație.

În rezultatul accidentului rutier:

- pasagerului Munteanu Alexandr, i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201819D0065 din 18 mai 2018, vătămări corporale sub formă de fractură a coastelor 7 și 8 pe dreapta, lezarea splinei și ileonului, însoțite cu hemoragie în cavitatea peritoneală și înlăturate pe cale chirurgicală, ce corespund categoriei vătămări corporale grave periculoase pentru viață;

- pasagerului Deordița Iurie, i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201819D0066 din 18 mai 2018, vătămări corporale sub formă de plagă a regiunii submandibulare, fractura oaselor antebrațului stâng (radial și ulnar), excoriații multiple, ce corespund categoriei vătămări corporale medii, cu dereglarea sănătății de lungă durată;

- pasagerului Oprea Viorel, i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201819D0068 din 18 mai 2018, vătămări corporale sub formă de contuzia cerebrală gravă și medulară, fractura vertebrei cervicale

C7, plagă scalpantă fronto-facială pe dreapta, arsură de gr. III-IV a membrului superior drept, ce corespund categoriei vătămări corporale grave, periculoase pentru viață;

- pasagerul Oprea Visarion, a decedat la fața locului, constatându-se, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201819C0088 din 02 mai 2018, că decesul acestuia a survenit în rezultatul traumei asociate: traumă cranio-cerebrală deschisă, plagă masivă contuză a feței și capului, fractură multiplă multifragmentară a oaselor bolții și bazei craniului, oaselor scheletului facial cu deplasare, evacuare parțială a creierului, hemoragie subarahnoidală, traumă vertebrală, fractura vertebrei toracale trei, traumă contuză a toracelui - fractura bilaterală a coastelor cu hemoragii în țesuturile adiacente, echimoze la față, mâna dreaptă, coapse, genunchi, la ambele gambe, ce corespund categoriei vătămări corporale grave, periculoase pentru viață;

- operatorului camionului de model „Mercedes”, Pîntea Oleg, i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201819P0222 din 04 mai 2018, vătămări corporale sub formă de excoriație la cotul drept, echimoză la genunchiul drept, fractura osului radial stânga în loc tipic, ce corespund categoriei vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Astfel, șoferul Ciorici Maxim a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 15 mai 2009, prevăzute de:

- art. 3 conform căruia: *„participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, condițiile tehnice ale prezentului Regulament și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului”;*

- art. 14 lit. a) conform căruia: *„conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”;*

- art. 45 alin. (1) lit. a), b), c), d), conform căruia: *„conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, situația rutieră”;*

- art. 45 alin. (2), conform căruia: *„în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”.*

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății; acțiunea prevăzută la alin. (1), care a provocat: vătămarea gravă*

a integrității corporale sau a sănătății și decesul unei persoane, acțiune săvârșită în stare de ebrietate.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei și încasarea cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ciorici Maxim să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 5 ani 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani, cu dispunerea încasării din contul inculpatului Ciorici Maxim în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 6218,38 lei.

În motivarea apelului a invocat, că prima instanță nu a luat în considerație faptul că Ciorici Maxim, anterior a fost liberat de răspundere penală în baza art. 55 Cod penal, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, iar această circumstanță urma să influențeze în privința pedepsei aplicate inculpatului Ciorici Maxim.

A susținut, că la stabilirea pedepsei inculpatului Ciorici Maxim, prima instanță aplicând prevederile art. 90 Cod penal, nu a ținut cont de scopul legii penale, astfel că în cazul inculpatului, scopul nu fost realizat.

A subliniat acuzarea, că prin sentința primei instanțe, se creează un precedent periculos pentru viitor, în care persoana, care va comite o infracțiune similară, de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce cauzează din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, iar acțiunea prevăzută la alin. (1), care provoacă: vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății și decesul unei persoane; acțiune săvârșită în stare de ebrietate, va pretinde să-i fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal, sub pretextul că părțile vătămăte nu vor avea careva pretenții față de inculpat.

În opinia acuzării, prima instanță a apreciat eronat probele administrate de către organul de urmărire penală, probe care demonstrează că inculpatul Ciorici Maxim, a comis cu intenție infracțiunea pentru care a fost pus sub învinuire.

A menționat, că prima instanță, a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă mai blândă, în detrimentul celei solicitate, în contextul în care inculpatul Ciorici Maxim urma să fie sancționat cu o pedeapsă echitabilă, în raport cu gravitatea faptelor săvârșite, deoarece pedeapsa aplicată de către prima instanță în privința lui Ciorici Maxim, nu-și va atinge scopul, iar cerința prevăzută la art. 7 alin. (1) Cod penal, la caz, nu a fost aplicată corect de către instanță.

De asemenea, a susținut acuzarea că în speță, excluderea pedepsei complementare, nu este echitabilă.

Cu referire la cheltuielile judiciare, a indicat că prima instanță a comis o eroare procedurală, prin faptul că a respins solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului Ciorici Maxim a cheltuielilor judiciare,

suportate pentru efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, în contextul în care aceasta nu s-a expus în privința modului în care urmează a fi încasate cheltuielile judiciare în sumă de 6 218,38 lei.

4. Reprezentantul părții vătămate Serviciului Protecție și Pază de Stat, Golea Anatolie, a contestat sentința cu apel, solicitând modificarea acesteia și dispunerea restituirii Serviciului Protecție și Pază de Stat, a autovehiculului de model „Volkswagen Touareg”, cu n/î xxxxx și numărul de identificare xxxxx.

În motivarea apelului a invocat, că la pronunțarea sentinței nu a fost prezent, iar ca urmare a judecării cauzei penale în condițiile stabilite de art. 364¹ Cod de procedură penală, Ciorici Maxim a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal.

A menționat, că prima instanță nu s-a expus în privința corpului delict – autovehiculul de model „Volkswagen Touareg”, cu n/î xxxxx și numărul de identificare xxxxx, care este proprietatea Serviciului Protecție și Pază de Stat.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința primei instanțe în partea corpurilor delict și cheltuielilor judiciare, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost dispusă restituirea autovehiculului de model „Volkswagen Touareg” cu n/î xxxxx și numărul de identificare xxxxx, Serviciului Protecție și Pază de Stat, și încasate din contul inculpatului Ciorici Maxim în beneficiul statului, cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 6 218,38 lei.

În rest, au fost menținute dispozițiile sentinței.

5.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a reținut, că prima instanță a judecat cauza în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, acceptate de către inculpat în corespundere cu alin. (3) al normei vizate, prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit căreia acesta a recunoscut fapta indicată în rechizitoriu.

Instanța de apel a precizat, că prima instanță, în corespundere cu art. 364¹ alin. (4) Cod de procedură penală, prin încheiere protocolară, a admis cererea inculpatului deoarece din probele administrate, rezultă că fapta îi este stabilită, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea acestuia, în baza cărora să fie stabilită corect pedeapsa penală, iar ulterior a recurs la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuând cercetarea nemijlocită a probelor administrate la caz, cu expunerea acestora detaliată în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată și în sentința adoptată.

În cadrul ședinței primei instanțe, precum și instanței de apel, inculpatul Ciorici Maxim a recunoscut fapta săvârșită, depunând sub jurământ declarații consecvente referitor la cele săvârșite, acestea coroborând cu celelalte probe administrate.

Cu privire la pedeapsa stabilită inculpatului Ciorici Maxim, instanța de apel a conchis că este una echitabilă în raport cu fapta săvârșită, astfel că prima

instanță a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea faptei și urmările prejudiciabile survenite, caracterul infrațional și persoana vinovată, care a recunoscut vinovăția și se căiește de cele săvârșite, precum și de tranzacția încheiată între părțile vătămate Răbuleac Valeriu, Pîntea Oleg și inculpatul Ciorici Maxim privind repararea prejudiciului material și moral.

Prima instanță a luat în considerație poziția lui Munteanu Alexandr și succesoriului părții vătămate Oprea Veronica, care prin cererea depusă au indicat că nu au careva pretenții cu privire la recuperarea prejudiciului material sau moral în privința inculpatului, deoarece inculpatul a recunoscut acțiunea civilă înaintată de Serviciul Protecție și Pază de Stat, luând în considerație și faptul că are la întreținere doi copii minori, este unicul întreținător al familiei, nu are antecedente penale, de la locul de trai se caracterizează pozitiv, din care motiv prima instanță corect a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa cu închisoare stabilită în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, aplicând în privința acestuia prevederile art. 90 Cod penal și a suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoare.

Instanța de apel a respins argumentele acuzării cu privire la necesitatea executării reale a pedepsei, pentru restabilirea echității sociale și corectarea inculpatului precum și prevenirea de comiterea de noi infracțiuni, din motiv că instanța de fond corect a constatat în privința comportamentului inculpatului, care a întreprins toate acțiunile de a restabili echitatea socială, precum și faptul că la moment are doi copii minori, iar executarea reală a pedepsei va condiționa provocarea inculpatului în comiterea de noi infracțiuni și nu va contribui la corectarea acestuia.

În privința încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Ciorici Maxim în beneficiul statului, în sumă de 6 218,38 lei, instanța de apel reținând prevederile art. 227 și 229 Cod de procedură penală, a conchis că prevederile art. 229 Cod de procedură penală, urmează a fi interpretate ținând cont de modificările operate prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare 09 februarie 2018, deoarece prin Legea respectivă a fost exclus art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

Instanța de apel a precizat, că voința legiuitorului a fost îndreptată pentru obligarea condamnaților de a achita cheltuielile de efectuare a expertizelor, astfel că scutirea acestora de la plata cheltuielilor, reprezintă excepția, dar nu regula.

Stabilindu-i-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

Instanța de apel a menționat, că prima instanță greșit a dispus respingerea încasării cheltuielilor pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 6 218,38 lei, din contul lui Ciorici Maxim în beneficiul statului.

Cu referire la apelul reprezentantului părții vătămate Serviciului Protecție și Pază de Stat, care a solicitat restituirea autovehiculului de model „Volkswagen Touareg”, cu n/î xxxxx și numărul de identificare xxxxx, instanța de apel invocând prevederile art. 162 alin. (1) Cod de procedură penală, a precizat că potrivit materialelor cauzei penale, automobilul implicat în accidentul din 29 aprilie 2018, aparține cu drept de proprietate Serviciului Protecție și Pază de Stat, iar la pronunțarea sentinței de condamnare în privința lui Ciorici Maxim, instanța de fond nu a soluționat problema acestui automobil, dispunând doar încasarea prejudiciului cauzat instituției.

Astfel, reieșind din faptul că automobilul a fost deteriorat în accident, iar Serviciul Protecție și Pază de Stat solicită restituirea acestui automobil, instanța de apel a conchis în privința restituirii Serviciului Protecție și Pază de Stat a autovehiculului de model „Volkswagen Touareg”, cu n/î xxxxx și numărul de identificare xxxxx.

6. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în privința inculpatului Ciorici Maxim să fie exclus art. 90 Cod penal, stabilirea pedepsei pe un termen de 4 ani închisoare, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În argumentarea recursului a invocat, că în privința inculpatului Ciorici Maxim, a fost individualizată pedeapsa contrar prevederilor legale, iar dispunând suspendarea executării pedepsei cu închisoarea, instanța a aplicat o pedeapsă prea blândă inculpatului.

A menționat, că pedeapsa stabilită de către prima instanță și menținută de instanța de apel în privința inculpatului Ciorici Maxim, contravine principiilor de individualizare a pedepsei, deoarece nu au fost luate în considerație toate circumstanțele cauzei, precum și gravitatea infracțiunii, or potrivit prevederilor art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

A precizat, că instanța de apel a reținut în privința inculpatului Ciorici Maxim, circumstanțe în baza cărora a aplicat prevederilor art. 90 Cod penal, și anume: recunoașterea vinei, caracteristică pozitivă de la locul de trai, lipsa pretențiilor materiale și morale în privința inculpatului, doi copii minori la întreținere și unicul întreținător al familiei, precum și lipsa antecedentelor penale.

Susține, că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii,

atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei, și anume: conduita bună a infractorului; străduința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Astfel, a subliniat că în sângele inculpatului s-a constatat o concentrație de alcool 0,70 g/l, iar la momentul producerii accidentului rutier cu aproximație, acesta putea avea 1,30 mg/l, din care motiv, în rezultatul accidentului rutier o persoană a decedat, iar la patru persoane i-au fost cauzate vătămări corporale medii și grave.

A indicat, că instanța de judecată eronat a reținut lipsa antecedentelor penale în privința inculpatului, în contextul în care potrivit revendicării, se constată că acesta anterior a fost liberat de răspundere penală în baza art. 55 Cod penal, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, fapt ce atestă că Ciorici Maxim nu a făcut concluziile necesare în urma săvârșirii infracțiunii anterioare, or acesta s-a urcat în stare de ebrietate alcoolică la volan și a săvârșit un accident rutier soldat cu deces și vătămări corporale grave și medii.

7. Reprezentantul părții vătămate Serviciul Protecție și Pază de Stat, Bobu Ghenadie, a prezentat referință pe marginea recursului ordinar declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia și menținerea hotărârii contestate, menționând că instanța de apel a aplicat pedeapsa lui Ciorici Maxim, în strictă conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal.

8. Inculpatul Ciorici Maxim, a prezentat referință pe marginea recursului ordinar declarat, pledând pentru respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat, din motiv că pedeapsa stabilită de către instanța de apel este în corespundere cu împrejurările expuse în cauza penală și ansamblul lor, este în corespundere cu art. 61 Cod penal, astfel precizând că schimbarea modului de executare a pedepsei, reprezintă o agravare a situației, circumstanță care va fi reținută ca o răzbunare, nu va fi una benefică și care nu-și va atinge scopul.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 noiembrie 2019, a fost admis recursul ordinar și casată decizia instanței de apel, în partea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care a fost exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, stabilind executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

9.1. În argumentarea soluției pronunțate instanța de recurs a reținut, că că prima instanță, corect a constatat că vinovăția inculpatului Ciorici Maxim învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, a fost dovedită prin cumulul de probe administrate la urmărirea penală, verificate în instanța de apel și analizate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

În privința constatării instanței de apel precum că prima instanță corect a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4)

Cod penal, considerând necesar de a aplica în privința lui Ciorici Maxim prevederile art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, instanța de recurs a apreciat-o ca fiind una generală, inadmisibilă și neconcretă, deoarece potrivit art. 90 Cod penal, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului, motivând obligatoriu condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, ținând cont de toate circumstanțele cauzei stabilite.

Instanța de recurs a precizat, că suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitativ prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii – condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului – condiții subiective, astfel că în cadrul condițiilor suspendării, persoana condamnatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgând, în primul rând, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, iar în al doilea rând, din persoana infractorului, informațiile despre acesta urmând a fi studiate minuțios pentru a se putea constata dacă aceasta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Pentru a-și formula o astfel de convingere, instanța trebuie să efectueze o analiză completă a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, la locul de muncă, înainte și după comiterea faptei, în timpul judecării.

Instanța de recurs a indicat, că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, dar o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea săvârșită de ea este un incident în viața acesteia.

Instanța de recurs a constatat, că potrivit materialelor cauzei rezultă că prima instanță a dispus în temeiul art. 90 Cod penal, suspendarea executării pedepsei închisorii de către inculpatul Ciorici Maxim, pe un termen de probațiune de 4 ani, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent, soluție menținută și de către instanța de apel în această parte, astfel menționând că această concluzie este greșită, or inculpatul Ciorici Maxim a săvârșit o infracțiune gravă prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal, iar anterior acesta a mai comis o infracțiune similară prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, fiind liberat de răspundere penală conform art. 55 Cod penal (vol.I, f.d.213), din care motiv aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, nu va duce la realizarea scopului preventiv-educativ al legii penale.

Instanța de recurs a menționat, că analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, dar o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Astfel, instanța de recurs a constatat că instanța de apel a considerat posibilă atingerea scopului pedepsei penale în condiții non-privative de libertate, luând în considerație faptul că inculpatul are la întreținerea sa doi copii minori, este unicul întreținător al familiei, nu are antecedente penale, de

la locul de trai se caracterizează pozitiv, însă nu a luat în considerație celelalte circumstanțe importante ale cauzei, precum sunt: consecințele infracțiunii, în rezultatul căreia au suferit cinci persoane, una dintre care a decedat; pericolul social al faptei; personalitatea inculpatului, care a săvârșit infracțiunea în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, nefiind la prima abatere, anterior a mai săvârșit o infracțiune din domeniul transportului, prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal – refuzul de la testarea alcoolscoptică, fiindu-i acordată o șansă, prin aplicarea art. 55 Cod penal, circumstanțe care în cumul, condiționează aplicarea unei pedepse cu executarea reală, or la caz, fiind eronat aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

În opinia instanței de recurs, nu poate fi acceptată poziția reprezentantului părții vătămate Serviciului Protecție și Pază de Stat, din referință, privind menținerea hotărârii contestate, considerând că instanța de apel i-a aplicat pedeapsa lui Ciorici Maxim, în strictă conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal.

Prin urmare, rejudecând cauza, instanța de recurs a conchiscă, ținând cont de circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de urmările prejudiciabile a acestei infracțiuni, care comparativ cu alte categorii, prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, de faptul că a fost săvârșită în stare de ebrietate, iar în sângele inculpatului s-a constatat o concentrație de alcool de 0,70 g/l, de faptul că în rezultatul accidentului rutier o persoană a decedat, iar patru persoane au primit vătămări corporale medii și grave, instanța de recurs a concluzionat că în privința lui Ciorici Maxim, urmează a fi menținută pedeapsa stabilită de către instanța de apel în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, și executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip deschis, adică cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece doar prin executarea reală a pedepsei, inculpatul va conștientiza gravitatea acțiunilor sale, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, precum și a altor persoane.

Instanța de recurs a precizat, că în speță, sunt respectate exigențele art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, privind neagravarea situației inculpatului, menționându-se că urmează a fi diferențiată noțiunea de individualizare a pedepsei, de noțiunea de individualizare a executării pedepsei.

Prin actul de individualizare a executării pedepsei cu suspendarea executării, instanța pune pe cel condamnat în situația de „condamnat cu executarea pedepsei condiționat suspendată”, iar astfel suspendarea condiționată a executării pedepsei se arată a fi o problemă privind executarea pedepsei, deoarece obiectul suspendării este executarea pedepsei, din care motiv se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea acesteia.

10. Condamnatul Ciorici Maxim, declară recurs în anulare, solicitând casarea deciziei instanței de recurs în partea excluderii aplicării art. 90 Cod penal și menținerea deciziei instanței de apel.

În susținerea recursului, condamnatul indică că instanța de recurs ordinar nu a luat în considerație probele în baza cărora și-a întemeiat hotărârea prima instanță și instanța de apel.

Menționează condamnatul, că în perioada examinării cauzei penale, i-a fost stabilit grad de dizabilitate mediu, în urma leziunilor primite în legătură cu accidentul rutier, fapt confirmat prin certificatul eliberat la 01 martie 2019 și care este anexat la materialele cauzei.

Invocă, că în cazul descoperirii unui fapt care prin natura sa poate influența decisiv asupra soluției din această cauză penală, care a fost deja judecată, iar la data pronunțării hotărârii nu era cunoscut de către instanța de judecată, precum și nu putea fi cunoscut, în interiorul termenului, din momentul din care a obținut acest certificat prin care a fost stabilit gradul de dizabilitate, poate solicita revizuirea hotărârii.

Totodată, subliniază condamnatul că la materialele cauzei este anexat și certificatul prin care se confirmă că el este unicul întreținător al familiei, deoarece soția sa se află în concediu pentru îngrijirea copilului.

Mai indică că locuiesc împreună cu părinții care sunt bătrâni, iar tatăl său, Ciorici Valentin, la fel are grad de dizabilitate.

Precizează, că schimbarea modului executării pedepsei, prin excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, reprezintă o agravare a situației condamnatului, în contextul în care a fost schimbată executarea pedepsei stabilită cu suspendarea condiționată, cu o pedeapsă reală privativă de libertate.

Consideră, că instanțele de fond corect au concluzionat că în speță este necesar de a aplica în privința lui Ciorici Maxim, prevederile art. 90 Cod penal, fiind întrunite mai multe condiții obiective și subiective, iar pentru a constata astfel, acestea au făcut o analiză completă a personalității condamnatului, fiind luat în considerație și comportamentul acestuia în cadrul ședințelor de judecată, căința pe care o are, comportarea în viața socială și la locul de muncă înainte de săvârșirea faptei, circumstanțe în baza cărora instanțele de judecată au conchis că scopul pedepsei poate fi atins și prin aplicarea suspendării executării pedepsei pe un termen de probațiune.

Susține, că pedeapsa stabilită de către prima instanță și menținută de instanța de apel, este în corespundere cu art. 61 Cod penal, or instanțele de fond au luat în considerație toate circumstanțele cauzei penale și faptul că prin aplicarea acesteia, urmează a fi realizat scopul principal de reeducare a inculpatului.

Astfel, precizează condamnatul că executarea pedepsei aplicate prin suspendarea condiționată a acesteia, prin muncă onestă, va avea un rezultat pozitiv în privința familiei sale, precum și familiilor colegilor săi care au suferit în urma accidentului rutier, iar suferința pe care o are în urma vinovăției pentru săvârșirea accidentului, va fi o amprentă pentru toată viața.

11. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele raționamente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Iar, conform art. 453 alin. (2) Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol.

Articolul 6 pct. 44) Cod de procedură penală, definește viciul fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, ca o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Astfel, una dintre cerințele primordiale pentru declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punctul de vedere al prezenței erorii de drept comise în cadrul procedurii precedente, care să cadă sub incidența noțiunii de viciu fundamental.

Potrivit art. 456 alin. (1) în coroborare cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului în anulare declarat, în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat. Soluția instanței prin care se dispune inadmisibilitatea recursului în anulare, din motiv că este vădit neîntemeiat, este precedată de verificarea temeiurilor de casare invocate de parte, în raport cu actele dosarului, drept urmare constatându-se că actul recurat este conform legii, fără a prezenta vreo carență de natură să-l afecteze și să genereze desființarea acestuia.

În sensul dispozițiilor art. 4 § 2 din Protocolul 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată dacă un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente este de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

După cum rezultă din recursul în anulare declarat de către condamnatul Ciorici Maxim, acesta își manifestă dezacordul cu soluția instanței de recurs ordinar prin care s-a dispus excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința sa.

Contrar argumentelor invocate de recurent prin care acesta pledează pentru menținerea soluției instanței de apel în partea dispunerii aplicării pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei, Colegiul penal ține să menționeze că instanța de recurs ordinar a argumentat motivele în baza cărora și-a fundamentat concluziile sale, reținând în acest sens că Ciorici Maxim a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal, care potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, fiind comisă în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, întrucât în sângele inculpatului s-a constatat o concentrație de alcool de 0,70 g/l. În rezultatul săvârșirii acestei infracțiuni au suferit cinci persoane, una dintre care a decedat. La fel, instanța

de recurs ordinar a ținut cont de pericolul social al faptei săvârșite, precum și de personalitatea inculpatului, care nu se află la prima abatere de la legea penală, anterior a mai săvârșit o infracțiune similară prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, fiind liberat de răspundere penală conform art. 55 Cod penal (vol.I, f.d.213), din care motiv aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, nu va duce la realizarea scopului preventiv-educativ al legii penale, și doar prin executarea reală a pedepsei, Ciorici Maxim va conștientiza gravitatea acțiunilor sale, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, precum și a altor persoane.

Colegiul penal menționează că nu pot fi reținute argumentele condamnatului cu referire la faptul, că schimbarea modului executării pedepsei, prin excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, reprezintă o agravare a situației acestuia, or, prin agravare a situației condamnatului se subînțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt alineat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicarea unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată; situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare.

Cu referire la argumentele condamnatului prin care se susține că i-a fost stabilit grad de dizabilitate mediu și că este unicul întreținător al familiei, Colegiul penal precizează că la această etapă a procedurilor instanța nu declanșează un control asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate și nu verifică argumentele care nu au fost obiect de cercetare în cadrul etapelor precedente de judecare a cauzei, ci verifică dacă în hotărârile adoptate nu a fost admis vreun viciu fundamental de natură să determine casarea soluției devenite irevocabile, adoptate pe caz.

Așadar, analizând argumentele recursului în anulare declarat, prin prisma sensului atribuit de legislația procesuală penală a noțiunii de viciu fundamental, Colegiul penal consideră că titularul cererii de recurs în anulare nu a adus argumente care s-ar încadra în acest concept și care ar afecta hotărârea atacată.

Prin urmare, lucrul efectuat de către instanța de recurs ordinar în această cauză este guvernat de principiul lucrului judecat (*res judicata pro veritate habetur*) și, pentru redeschiderea procesului, nu sunt prezente temeiurile prevăzute la art. 4 din Protocolul nr. 7 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Astfel, analizând materialele cauzei și hotărârea contestată, Colegiul penal nu constată viciu fundamental ce ar afecta legalitatea hotărârii instanței de recurs ordinar devenită irevocabilă.

În atare circumstanțe, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului în anulare, din motiv că este vădit neîntemeiat.

12. În conformitate cu art. art. 456, 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul Ciorici Maxim xxxxx, în propria cauză penală, împotriva deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 noiembrie 2019, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **19 noiembrie 2020.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion